

สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

ยุวดี โกสุมาลย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีมุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามเพศ และตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างในโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 108 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน และดำเนินการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .892 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

สภาพการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทนำ

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะ

ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในสังคมแล้ว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ในสังคมแล้ว ปัญหาเศรษฐกิจ การพัฒนา นักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545 ,หน้า 5-7) กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมี สิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) นอกจากนี้ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษาตามหลักวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวงการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะเป็นการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนแล้ว การเฝ้าระวังป้องกันและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนก็เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างเป็นระบบอย่างเห็นเป็นรูปธรรมและให้มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อจุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล จึงได้ใช้กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยให้ครูที่ปรึกษา นักเรียน ผู้ปกครองได้ทำงานประสานร่วมกัน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อทั้งตัวนักเรียน ผู้ปกครองและ โรงเรียน

การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งมีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน แต่ในความเป็นจริงสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานแต่ละแห่งมีความพร้อมในเรื่อง บุคลากร วัสดุอุปกรณ์งบประมาณ ที่ต่างกันทำให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานที่แตกต่างกันซึ่งหากสถานศึกษาได้มีวิธีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดีตามศักยภาพของตนเองก็จะช่วยให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีความสุขทำให้นักเรียนเป็นบุคคลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ ดี เก่ง มีสุข

โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล ได้ดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็งรอบด้าน ด้วยการวางระบบการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน จัดทำโครงสร้างและ

คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแล 3 ทีม คือคณะกรรมการอำนวยการ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง นักจิตวิทยา พยาบาล วิชาชีพ เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักกฎหมายและหัวหน้างานแนะแนว เป็นผู้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการประสานงาน ได้แก่ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล หัวหน้าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับ ม.ต้นและ ม.ปลาย หัวหน้าระดับและรองหัวหน้าระดับชั้น ม.1-ม.6 ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินงาน ได้แก่ คุณครูที่ปรึกษา ม.1-ม.6 ทำหน้าที่เป็นผู้จัดทำข้อมูลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เน้นกระบวนการดำเนินงานแบบ PDCA ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันประเมินและร่วมกันปรับปรุงแก้ไขในจุดด้อยให้เป็นจุดแข็งและจุดเด่น โดยการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อชี้แจงนโยบาย ข้อมูลข่าวสารและกระตุ้นการทำงาน

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมปัจจุบันและสภาพปัญหาของนักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล พบว่า สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความเจริญด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ การแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาครอบครัว ล้วนทำให้นักเรียนเกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด และการปรับตัวไม่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียนขนาดใหญ่ประจำอำเภอ ส่งผลต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของนักเรียนไม่มากนักน้อย ส่งผลให้ปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนมีผลการประเมินไม่ผ่าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ 14.77 ต่อปี นักเรียนมีผลการเรียน อ, ร, มส และ มผ เฉลี่ยร้อยละ 23 ต่อปี เกิดการทะเลาะวิวาทในโรงเรียน หนีเรียน ดิดเกม เสพยาเสพติด เล่นการพนัน ตั้งครรภ์ในวัยเรียน และปัญหาการใช้ภาษาในสื่อเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เฉลี่ยร้อยละ 5-10 ต่อปี ดังนั้น การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็งและรอบด้าน มีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของนักเรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนที่มุ่งหวังให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของความเป็นไทย (แบบสรุปผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27, 2560)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27 ซึ่งครูมีหน้าที่โดยตรงในการรับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งในด้านการป้องกันและการส่งเสริม การดูแลช่วยเหลือ ตลอดจนการสร้างเครือข่าย กับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27 เพื่อให้โรงเรียน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องได้นำ

ผลการศึกษาค้างนี้ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเอง ต่อผู้ปกครองนักเรียน ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงขึ้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาให้มีมาตรฐานในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนดี มีความรู้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27 จำแนกตามเพศและตำแหน่ง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27 โดยมุ่งศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27 ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง จำนวน 148 คน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการและครูอัตราจ้าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก การเปิดตารางเครชีและมอร์แกรน (อ้างถึงในภาววิชา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสภาภาน, 2559, หน้า 132) ที่ประชากร 148 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คนคัดเลือกจากการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างในโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประจำปีการศึกษา 2560 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน และดำเนินการสุ่มอย่างง่ายตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน เพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 เพศชาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 มีตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 ครูอัตราจ้าง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และพนักงานราชการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประจำปีการศึกษา 2560 แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบไปด้วย แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับเพศและตำแหน่ง และแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วยด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรอง นักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ ด้านการส่งต่อนักเรียน รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ พิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) นำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถามมารวมกันเพื่อหาค่าความสอดคล้อง ถ้าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ถ้าต่ำกว่านั้นต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 จำนวน 50 ข้อ นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง นำเสนอแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ได้ค่า 0.2 ขึ้นไป จำนวน 50 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .892

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริม

และพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และลำดับท้ายสุดคือด้านการส่งต่อนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล ได้ดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็งรอบด้านด้วยการวางระบบการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน จัดทำโครงสร้างและคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแล คือ คณะกรรมการอำนวยการ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง นักจิตวิทยา พยาบาล วิชาชีพ เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักกฎหมายและหัวหน้างานแนะแนว เป็นผู้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับบุญจันทร์ พลหงษ์. (2556) พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนน เฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติต่อนักเรียนและมี

ความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน และการอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ ข้อมูลความรู้ แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง จึงมีส่วนให้สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในกลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอรรถเพ็ญ คงชูรูป (2557, หน้า 68) พบว่าสภาพการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยในเครือไทย-เทค โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัยในเครือไทย- เทค ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยที่ผู้บริหารได้ดำเนินการ ประชุมและวางแผนให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอให้ความ ใกล้เคียงและเป็นกันเองกับนักเรียน มอบหมายนโยบายให้มีความชัดเจนเวลาให้กับนักเรียนได้รับคำปรึกษาใน ตอนเช้าและก่อนเลิกเรียนทุกวันอย่างทั่วถึง รวมทั้งวิทยาลัยได้มีการสนับสนุนด้านทุนการศึกษาจากในภายใน และภายนอกวิทยาลัย ให้กับนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน นักศึกษา มีการออกนิเทศติดตามเยี่ยมบ้านทุกภาคเรียนอย่างทั่วถึง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยขออภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ทั้งนี้ เนื่องมาจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีแผนและปฏิทินปฏิบัติงานการจัดเก็บ ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อม บุคลากรใน โรงเรียนให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผนงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและครูที่ปรึกษาไปเยี่ยม บ้านนักเรียนเพื่อพบปะพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียน ดังที่ นิรันดร ปาละมา (2555, หน้า 74) พบว่าสภาพการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อทราบสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของครอบครัว มี การบันทึกพฤติกรรมนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของ นักเรียนในด้านต่างๆ เช่นด้านการเรียนด้านสุขภาพจิต/พฤติกรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครอง เพศ ด้าน สิ่งเสพติด ด้านความสามารถพิเศษ ด้านครอบครัวและความปลอดภัย เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการรู้จัก ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษามีความเข้าใจ นักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ คัดกรองให้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับลักขณา ภูมาตนา (2559, หน้า 133) พบว่าเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ของโรงเรียนสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ และใช้วิธีการตามคู่มือการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนของนักเรียนเอง ข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียนเป็นข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งครูที่ปรึกษาได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้มาก เนื่องจากจะต้องนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานสู่กระบวนการขั้นต่อไป ซึ่งครูที่ปรึกษาจะต้องเป็นหลักในการดำเนินงาน

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีการจัดประชุมครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา มีการจัดกิจกรรมแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา อย่างทั่วถึง เช่น กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมอื่น ๆ และมีการออกแบบเครื่องมือคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ ปณวัตร สีหอม (2556, หน้า 94) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือการจัดทำข้อมูลเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษรองลงมาคือ การสรุปผลการคัดกรองนักเรียนแยกระดับชั้นการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียน ได้ อย่างชัดเจนตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ตามแนวทางการดำเนินงานของกรมสุขภาพจิต ได้กำหนดการคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา โดยพิจารณาการจัดกลุ่มจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามแนวทางดังกล่าว และจัดทำข้อมูลผลการคัดกรองเป็นรายชั้นเพื่อรายงานต่อไป และสอดคล้องกับ ลักขณา ภูมาตนา (2559, หน้า 129) พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนด้วยวิธีการหลายรูปแบบตามคู่มือการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนดำเนินการ โดยครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนนักเรียนด้วยกัน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการใช้เครื่องมือในการคัดกรองที่มีคุณภาพและมีความครอบคลุมในข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการใช้เครื่องมือในการคัดกรองที่มีคุณภาพและมีความครอบคลุมในข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน สามารถคัดกรองนักเรียนได้ตรงตามข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ความรู้ ความสามารถ ความทุ่มเท เสียสละ มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรัก ความเมตตา และความเอื้ออาทรของครูที่ปรึกษา การประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ขวัญกำลังใจ ความชัดเจนของนโยบายฝ่ายบริหารเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อน ทำให้การดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการระบบบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีการจัดค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นประจำทุกปี มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนกลุ่มปกติให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบของกิจกรรมตามความสนใจและเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ เสริมฤทธิ์ หวายฤทธิ์ (2552, 113) พบว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีหรือยุวกาชาดและการจัดตั้งกลุ่ม/ชมชมตามความสนใจของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดดั่งนั้น สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าว เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ได้ครบทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เพื่อสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และคุณภาพ ตลอดจนเป็นการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกที่ดีของการทำประโยชน์เพื่อสังคมและสอดคล้องกับ วีรพงษ์ เจริญไชย (2552, หน้า 108) พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน กิจกรรมโฮมรูมมีความหลากหลายทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมีความอบอุ่นเหมือนครอบครัวเดียวกันมีการจัดประชุมระหว่างครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนและผู้ปกครองสามารถติดต่อและขอคำปรึกษากับครูที่ปรึกษาได้ตลอดเวลา มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในรายชื่อที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และบุคคลรอบข้างนักเรียน เช่น เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นักเรียนได้ สอดคล้องกับ วีรพงษ์ เจริญไชย (2552, หน้า 108) พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าจากการดำเนินการของสถานศึกษาได้มีการจัดหาครูแนะแนวที่ทำหน้าที่ โดยเฉพาะ การตัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม การเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ กรชนก เลิศรุ่งเรืองชัย (2552, หน้า 61) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เช่น การทัศนศึกษานอกสถานที่ การติวเพื่อกววิชาให้กับนักเรียนอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีสภาพการดำเนินงานต่ำสุดคือนักเรียนและผู้ปกครองสามารถติดต่อและขอคำปรึกษากับครูที่ปรึกษาได้

ตลอดเวลา บุคคลรอบข้างนักเรียน เช่น เพื่อน ผู้ปกครองสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ อยู่ในระดับมากตามลำดับ

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ด้านการส่งต่อนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การประสานระหว่างครูที่ปรึกษากับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ครูที่ปรึกษามีการประสานงานอย่างเร่งด่วนเมื่อมีการส่งต่อนักเรียนและมีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับ นรินทร ปาละมา (2555, หน้า 73) พบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณาแต่ละรายการเรียงลำดับค่ามากไปหาค่าน้อย 3 ลำดับแรก อยู่ในระดับมากคือการประสานงานและการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูกิจการนักเรียน/ครูปกครอง เป็นต้น ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือต้องการให้ส่งต่อหน่วยงานภายนอก และให้ความร่วมมือในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับรายการที่มีค่าน้อยกว่ารายการอื่น คือ ประชุมทีมงานวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนทุกครั้งก่อนส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกและสอดคล้องกับ อุทัย วงศ์จันทร์ (2551) พบว่าค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลำดับแรก ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อรองลงมา คือ ประสานงานกับครูผู้รับผิดชอบ ดำเนินการส่งต่อนักเรียนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และรายด้านทุกข้อไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ นริศรา จูแยม (2553, หน้า 107) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง ระหว่างเพศหญิงกับเพศชายโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรเพศชายและเพศหญิง ได้เห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในลักษณะเดียวกัน คือไม่มีความแตกต่างกันและสอดคล้องกับสมชาย นันทะเสน(2558, หน้า 66)กล่าวว่า ครูที่มีเพศต่างกันมี

ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานกำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนได้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง มีการประสานความร่วมมือทั้งจาก ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และรายด้านทุกข้อไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องมาจากข้าราชการครู พนักงานราชการและครูอัตราจ้างอยู่ในระดับมากเหมือนกัน มีการดำเนินการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา มีการเก็บข้อมูลนักเรียน มีการประชุมชี้แจงร่วมกันวางแผน การเยี่ยมบ้านนักเรียนในกลุ่มจากนั้นมีการศึกษาข้อมูลนักเรียนและปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนำมาสรุปและทางโรงเรียนและผู้ปกครอง ร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีความคิดเห็นดังที่ วีรพงษ์ เจริญ ไชย (2552, หน้า 113) กล่าวว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 2 ที่มีตำแหน่งต่างกันเพศ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับนริศรา จูเยี่ยม (2553, หน้า 108) กล่าวว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการในทุกขั้นตอน จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนเกิดการรับรู้และความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรดำเนินกิจกรรมเพื่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอและจริงจัง โดยเน้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ครบทุกคน และควรหาวิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลที่หลากหลาย

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนเห็นคุณค่าของการการตอบแบบประเมิน โดยการชี้แจงในวัตถุประสงค์ การซักถามข้อสงสัย รวมถึงบอกประโยชน์ที่จะได้รับการจากการประเมินหรือแบบคัดกรองนักเรียน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนอย่างหลากหลาย โดยให้สอดคล้องกับความถนัดของนักเรียนแต่ละคนหรือกลุ่ม โดยครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้วย

4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาคควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแต่ละกิจกรรมอย่างเพียงพอและเหมาะสม ตลอดจนควรขอความร่วมมือกับผู้ปกครองและประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน

5. ด้านการส่งต่อ ควรจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่างๆ ที่จะดำเนินการส่งต่อทั้งภายในและภายนอก โดยมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่จะรับการส่งต่อเพื่อสะดวกต่อผู้ติดต่อประสานงานทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
2. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
3. ควรศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). คู่มือแนะแนวเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์.
- กรชนก เลิศรุ่งเรืองชัย. (2552). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยธนเรศวร.
- กรมสุขภาพจิต . (2547 ข). คู่มือดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียนสำหรับผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- นริศรา จุแย้ม. (2553). การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นฤพล กองทรัพย์. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- นิรันดร ปาละมา. (2555). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- นุจรินทร์ พลหงษ์. (2556). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- บรรทม รวมจิตร. (2553). การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปณวัตร สีหอม. (2556). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย เข็มโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2. งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปวรรณิณี พรศิริ. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน. (2559). การศึกษาอิสระ Independent Studies. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสดีวิดีโอ.

- _____ (2560). แบบสรุปผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27.
- ลักขณา ภูมาตนา. (2559). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- วีรพงษ์ เจริญไชย. (2552). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิริพงษ์ เสภาภาน. (2557). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสดีวิดิโอ.
- สมชาย นันทะเสน. (2558). การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านแม่อุตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2547ก). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2547ข). คู่มือวิทยากรเครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2547ค). แนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2549). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2544). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุมาลี ทองงาม. (2555). การศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโคกอนสำนักงานเขตภาษีเจริญกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- เสริมฤทธิ์ หวายฤทธิ์. (2552). สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อรเพ็ญ ดั่งรูป. (2558). การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของวิทยาลัย ในเครือ
ไทย-เทค. การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุทัย วงศ์จันทร์. (2551). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วง
ชั้นที่ 1-3 ในอำเภอฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.